

Cod întrebare:	MMP_91	Nr. înreg. MMP	Nr. 161442/DM/01.04.2011
Nume	ASOCIAȚIA GREENINITIATIVE		

Contestație și Răspuns

In cadrul etapei de consultare și informare publică pentru Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului a proiectului minier de la Roșia Montană propus de compania Roșia Montană Gold Corporation, reprezentanții organizației noastre au consultat documentele publicate și au ajuns la următoarele concluzii;

1. Proiectul RMGC este unul dezastruos pentru țara noastră și mai ales pentru comunitatea locală. Cu scopul obținerii unor beneficii materiale limitate și de scurtă durată, va fi sacrificat dreptul la un mediu sănătos al generației actuale și al generațiilor viitoare de locuitori ai zonei.

1. Asa cum a fost aratat si in cadrul Raportului la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului, proiectul Rosia Montana va curata poluarea istorica din perimetrul proiectului, lăsând mediul mai curat. Astfel, activitățile miniere din ultimele sute de ani din zona Roșia Montană au lăsat puternice amprente asupra mediului. Zona Roșia Montană rămâne departe de a fi caracterizată de indici de biodiversitate înalți și prin urmare nu se poate vorbi în nici un caz de un “*teren încă neafectat sau cu afectări minore*”. Metodele de exploatare minieră practicate în trecut au dus la poluarea solului și a apelor de suprafață din zonă cu metale grele și compuși ai acestora. Rocile cu conținut de sulf, în contact cu oxigenul și apa, au dat naștere unei soluții slabe de acid sulfuric care a dizolvat metalele grele din rocă și, împreună cu acestea, a ajuns treptat în apele de suprafață sau în cele subterane, poluându-le. Din galeriile miniere vechi (totalizând aproximativ 140 km) se scurg în pârâul Roșia, în fiecare secundă, 20 litri de ape acide, iar de aici poluarea se propagă în aval pe zeci de km în râul Abrud și în Arieș. Datorită acestor ape acide, pe câțiva km în aval pe cursul pârâului Roșia și Abrud, flora și fauna lipsesc aproape complet.

Prin implementarea proiectului de la Roșia Montană, apa contaminată nu va parăsi amplasamentul proiectului propus fără a fi tratată în prealabil

Managementul apei în cadrul proiectului de la Roșia Montană prevede:

- Înainte de începerea construcției proiectului, apele care nu au fost afectate de mineritul istoric și care nu vor fi afectate de proiect vor fi deviate în jurul proiectului prin așa numitele canale de deviere. Aceste canale de deviere vor deversa apa în aval de proiectul Roșia Montană.
- Apele acide care în momentul actual se scurg libere în sistemul hidrografic, vor fi colectate în spatele Barajului de Captare Ape Acide Cetate, de unde vor fi pompate spre amplasamentul Uzinei de Procesare, unde vor fi tratate într-o Stație de Epurare Ape Acide.
- Apa tratată va fi fie utilizată în procesul tehnologic, fie descarcată în vaile Roșia și Corna (în aval de baraje) pentru a menține debitul ecologic al celor 2 pârâuri.
- Alimentarea cu apă brută se va face din râul Arieș printr-un sistem de pompe și conducte de transport.
- Doar 15% din cantitatea de apă necesară proiectului va fi luată din râul Aries, restul de 85% va fi recirculată din iazul de decantare.
- Toate scurgerile și exfiltrațiile de pe sau din amplasamentele proiectului Roșia Montană vor fi captate și tratate înainte de a fi eliberate în mediul natural.

RMGC va lua de asemenea măsuri de reducere a impactului asupra biodiversității, printre care:

- Plantarea a 1000 de hectare de pădure în locul a celor aproximativ 250 hectare necesare a fi defrișate. Plantarea celor 1000 ha se va face înainte de defrișarea suprafețelor forestiere;
- Vom face operațiuni de reabilitare și vegetare progresive, pe toată durata proiectului;
- Amenajarea unei rețele de coridoare de vegetație în interiorul și între zonele de protecție a mediului, care să permită migrația speciilor;
- Vom reduce la minim tăierile de arbori și alte perturbări pe durata sezonului de înmulțire la păsări (aprilie-iulie);
- Instalarea de facilități de microhabitat pentru păsări, mamifere mici, reptile și amfibieni;

- Realizarea unor lucrări de refacere/amenajare a cursurilor de apă;
- Plantarea de specii native de-a lungul malurilor pâraurilor și altor cursuri de apă, pentru a asigura condițiile pentru înmulțire și coridoarele de migrație necesare faunei.

De asemenea, proiectul minier va genera beneficii sociale suplimentare pentru comunitățile locale, precum și la nivel național:

- noi rețele de infrastructură locală semnificative: valoare estimată aprox. **128 milioane USD**
- ecologizarea vechilor obiective miniere abandonate, poluante: valoare estimată **37 milioane USD**
- restaurarea, întreținerea și punerea în valoare a obiectivelor de patrimoniu cultural, precum și cercetarea acestora: valoare estimată de **cel puțin 35 de milioane USD, care a fost suplimentat la 70 milioane USD**
- noi facilități pentru comunitatea locală: valoare estimată **31 milioane USD**
- programe de educare și formare profesională pentru îmbunătățirea abilităților forței de muncă, programe și servicii comunitare în domeniile sanitar, social și cultural: valoare estimată **49 milioane USD**
- restabilirea unui **sector minier modern și profitabil**
- **stimularea industriilor conexe** Proiectului pentru care se pot dezvolta și susține și alte oportunități de piață.

Toate cele de mai sus vor contribui în mod direct și pe termen lung la crearea unui mediu sanatos de dezvoltare durabilă pentru comunitatea locală. Pentru mai multe detalii va rugăm să consultați capitolul 4 "Impactul Potential" din Raportul la Studiul EIM.

2. Studiul de impact trece sub tăcere sau subestimează numeroase riscuri de poluare gravă și de accidente industriale la care va fi expusă zona pentru o perioadă de zeci, chiar sute de ani după inițierea acestui proiect. În consecință, deși proiectul minier al RMGC poate părea atrăgător inclusiv pentru statul român prin prisma beneficiilor financiare prognozate din exploatarea minereurilor, pe termen lung el va implica costuri publice mult peste beneficiile respective, fie că va fi vorba de efectele acestor dezastre sau de costul minimizării riscurilor ignorate în cadrul studiului.

2. La evaluarea riscurilor de accidente, este relevant să se ia în considerare toate informațiile disponibile, inclusiv cele rezultate din monitorizarea de avertizare preventivă pentru a detecta orice condiții care ar putea arăta un risc crescut în vederea modificării operațiunilor standard relevante în scopul corectării, precum și al asigurării măsurilor de atenuare și intervenție în cazul în care ar apărea un eventual accident. Toate aceste principii sunt luate în considerare și în cadrul Proiectului. De asemenea, este important de adăugat că în cadrul Proiectului aspectele relevante ale riscurilor de mediu sunt monitorizate, iar rezultatele care sunt în contradicție cu specificațiile stabilite pot fi detectate la timp pentru a fi luate măsurile necesare de prevenire.

Toate riscurile relevante asociate proiectului Rosia Montana au fost prezentate și evaluate în cadrul Raportului EIM – Capitolul 7 „Situatii de risc”, precum și în cadrul documentelor anexate la acesta. Extinderea analizei de risc și intensitatea măsurilor de prevenire și atenuare trebuie să fie proporționale cu riscul implicat și, ca atare, doar acele riscuri care au fost considerate importante au fost evaluate detaliat.

Capitolul 7 "Situatii de risc" analizează probabilitatea de apariție a potențialelor accidente legate de Proiectul de la Roșia Montană, definește frecvențele de apariție a unor asemenea accidente conform datelor de proiectare și a lucrărilor de specialitate, și stabilește măsurile de control propuse pentru implementare, prin proiectare sau management, pentru a reduce riscurile de apariție. Se stabilesc, de asemenea, și măsurile de reducere a consecințelor generale ale unor accidente majore.

Rezultatele analizei permit concluzia că măsurile de siguranță și de prevenire, implementarea sistemului de management de mediu și al riscului, prevăzute prin Proiect reduc riscurile identificate sub nivele acceptabile față de cele mai restrictive norme, standarde, cele mai bune practici, sau recomandări naționale și internaționale în domeniu.

În Planul de management pentru închiderea activităților miniere și refacerea mediului din Raportul EIM,

Planul J, sunt detaliate fazele de închidere a minei, inclusiv folosința viitoare a terenurilor după închiderea minei, din care prezentăm pe scurt câteva prevederi. Obiectivul principal al planului de închidere și al procesului de proiectare al acestuia este acela de a asigura că impactul potențial asupra mediului, siguranței și sănătății, asociat activităților de închidere și ecologizare (și a răspunderilor financiare și juridice asociate acestora), este cuantificat și prognozat încă din etapele incipiente. Acest impact poate fi apoi minimizat, ca urmare a acțiunilor întreprinse în fazele de proiectare, execuție și exploatare a proiectului.

Obiectivele reabilitării trebuie să vizeze cerințele din reglementări, aspectele specifice amplasamentului, politicile RMGC și cele mai bune practici din industrie, între care:

- Protecția sănătății și a bunăstării publice;
- Realizarea obiectivelor stabilite de comun acord cu comunitatea și autoritățile privind folosința terenurilor după închidere;
- Stabilizarea geotehnică a structurilor aferente exploatării miniere (versanții carierelor, haldele de rocă sterilă etc.);
- Refacerea peisajului pentru a minimiza fenomenele de tasare și eroziune, precum și pericolele potențiale pentru mediu;
- Protecția calității apei;
- Protecția calității aerului.

Pe baza acestor abordări, obiectivele Planului de reabilitare și închidere a exploatării miniere sunt următoarele:

- Asigurarea protecției muncii și sănătății publice, în timpul și după închiderea minei și a instalațiilor aferente acesteia;
- Posibilitatea închiderii și ecologizării progresive a activităților, înainte de încheierea fazei de producție;
- Reducerea sau eliminarea impactului potențial asupra mediului;
- Refacerea terenurilor afectate și aducerea lor în stare productivă, cât mai devreme;
- Minimizarea, pe cât posibil, a imobilizării resurselor minerale rămase;
- Dialogul deschis între părțile interesate și reprezentanții companiei, în legătură cu planificarea ciclului vieții exploatării și închiderii acesteia.

Activitățile de reabilitare și refacere vor începe în perioada de la mijlocul ciclului de viață a minei. De îndată ce anumite halde sau drumuri nu vor mai fi folosite în scopuri operaționale, vor fi declanșate lucrările de refacere a mediului. Este de așteptat ca necesitățile și interesele potențiale ale comunității locale, legate de utilizarea terenurilor în perioada de post-închidere, precum și alte probleme specifice altor factori interesați, să se modifice pe parcursul ciclului de funcționare al minei. Din acest motiv, *Planul de închidere a activităților miniere și de refacere a mediului* va fi analizat și actualizat periodic pentru a putea răspunde oricăror schimbări de acest gen.

Realizarea acestor măsuri va fi garantată prin constituirea de către RMGC a unei garanții financiare pentru refacerea mediului (GFRM). Aceasta este reglementată de Legea Minelor nr. 85/2003, de Instrucțiunile emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Normele de aplicare a Legii Minelor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1208/2003.

Conform legislației din România, GFRM are două sub-componente.

Prima subcomponentă se axează pe garantarea acoperirii costurilor preconizate pentru refacerea ecologică a zonelor aferente funcționării obiectivului minier în anul respectiv, conform art. 133 din Hotărârea Guvernului nr. 1208/2003.

Cea de-a doua subcomponentă definește costurile estimative ale refacerii mediului cu ocazia închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în proiectul de refacere a mediului și programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 135 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în

colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice.

Acesta este costul capitalului inițial pentru închidere care va fi suportat în perioada de exploatare și în perioada închiderii. El nu include costurile curente de operare pentru întreținerea și operarea instalațiilor de epurare a apei. Costurile curente de operare pentru anii 22 la 26 sunt estimate la aproximativ 18 milioane USD, dar numai în perioada de închidere activă. Perioada de post-inchidere începe în anul 27.

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețului unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Conform legii, sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere astfel încât autoritățile române să nu aibă o răspundere financiară cu privire la refacerea mediului ca urmare a proiectului Roșia Montană.

3. În timp ce răspunderea companiei RMGC este limitată, răspunderea Guvernului României pentru consecințele negative ale acestui proiect pe termen scurt, mediu și lung este nelimitată. Având în vedere că instituții emblematice precum Academia Română și Ordinul Arhitecților din România și-au exprimat public neîncrederea sau dezacordul cu concluziile studiilor comandate și plătite de către RMGC, considerăm că este de datoria Ministerului Mediului să comande realizarea unor studii de impact finanțate din fonduri publice și să respingă studiul de impact realizat de RMGC ca fiind lipsit de obiectivitate.

Ne exprimăm încrederea că reprezentanții Ministerului Mediului vor lua o decizie în conformitate cu interesul public și nu cu cel privat și vor face demersurile necesare pentru evaluarea corectă a impactului proiectului propus de RMGC.

3. Conform legii, sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere astfel încât autoritățile române să nu aibă o răspundere financiară cu privire la refacerea mediului ca urmare a proiectului Roșia Montană.

Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) a fost elaborat de o echipă independentă formată din experți români și străini.

Atenția principală în procesul EIM a fost acordată identificării, evaluării complete și managementului în vederea prevenirii și/sau diminuării, după caz, a tuturor formelor de impact potențial asupra mediului natural și a celui uman.

Procesul EIM a utilizat o serie de abordări pentru identificarea, evaluarea, prevenirea/ diminuarea și managementul impactului potențial asociat RMP. Aceste abordări au mers de la consultarea părților interesate și studii de monitorizare a mediului, până la modelări complexe ale impactului pe baza nivelurilor de emisii estimate.

Pentru prevenirea și/sau diminuarea impactului RMP asupra mediului s-au folosit o ierarhie de abordări: Obiectivul primar a fost prevenirea generării potențialelor consecințe negative, de exemplu, prin decizii de alegere a unor amplasări favorabile sau prin folosirea tehnologiilor care previn emisiile periculoase; Dacă prevenirea unui impact a fost imposibilă, atunci efectele au fost minimizate la sursă, de exemplu prin reducerea deșeurilor sau minimizarea „amprentei” părților componente ale RMP.

Acolo unde impactul nu a putut fi minimizat la sursă, acesta a fost atunci minimizat în interiorul amplasamentului RMP, cum ar fi pentru controlul eroziunii, bariere de protecție sau managementul adecvat al apei.

Acolo unde nici una din abordările de mai sus nu a fost posibilă, impactul a fost soluționat la „receptorul” afectat, de exemplu, prin strămutarea și relocarea comunităților afectate de Proiect.

În unele situații, impactul este absolut inevitabil și a făcut necesară utilizarea unor mecanisme de „restaurare”, cum ar fi activitățile de închidere și post-închidere a minei și sistemul de management al sterilelor de procesare.

În alte situații, impactul este pozitiv (de exemplu oportunitatea creării de locuri de muncă și îmbunătățirea calității apei) și atunci prin EIM s-au identificat modalitățile de maximizare a beneficiilor. Pe baza EIM, au fost elaborate o serie de planuri de management care vor fi implementate pentru realizarea obiectivelor de mediu și sociale. Planurile sunt constituite într-un **Sistem de Management de Mediu și Social** prin care se asigură implementarea, monitorizarea și continua îmbunătățire a performanței managementului de mediu și social pe toată durata de viață a proiectului.

Sistemul de Management de Mediu și Social include 16 planuri de management specifice care stabilesc angajamentele RMGC în domeniul mediului, socio-economic și al consultării și informării publicului asupra diverselor aspecte ale proiectului.

Raportul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) este postat, pentru informare publică, pe site-ul oficial al Roșia Montană Gold Corporation, <http://www.rmgc.ro/proiectul-rosia-montana/mediu/evaluarea-impactului-asupra-mediului-la-rosia-montana.html>. Elaborarea acestuia a fost realizată în colaborare cu un grup pluri-disciplinar de specialiști și descrie în detaliu etapele proiectului, impactul asupra tuturor factorilor de mediu, precum și planurile de management pentru minimizarea/eliminarea acestui impact. Specialiștii noștri stau la dispoziția publicului pentru a oferi în mod prompt clarificări la întrebări punctuale privind proiectul.